

Sofie Eliassons «Fossil Beds», akrylbasert kunstharpiks.

 TROND BORGEN

En verden i folder og sprekker

UTSTILLING: Ferske fossiler – en selvmotsigelse, naturligvis. Likevel er det nettopp det den svenske bergenskunstneren Sofia Eliasson gir oss i sin utstilling i Prosjektrom Normanns.

Trond Borgen

Prosjektrom Normanns:
Sofia Eliasson, *Fossil Beds*,
installasjon. T.o.m. 20. jan.

Med en form for akrylbasert kunstig harpiks lager hun avstøpninger av hverdagslig, funnet materiale, det som vanligvis er oversett, dumpet og forkastet. Hun viser oss lokalt stoff fra Stavanger-området; kortreist kunst. Avtrykkene er skulpturer og relieffer montert som en helhetlig rominstallasjon, kalt «Fossil Beds».

Slik skaper hun ikke bare et speilbilde av samfunnets skyggeside, det nesten ikke-eksisterende. Hun viser oss også et vrengebilde av samfunnet vårt, ettersom de størknede avtrykkene er framstilt som et negativt rom. Som om vår verden viser seg med vrangsidene fram. Da kan den framstå både som gjenkjennelig og som ganske fremmed, for avstøpningene har in-

teressante abstrakte kvaliteter.

Utstillingen åpenbarer en verden av folder og sprekker, taktile spor etter menneskers liv.

Fjern framtid

Når jeg får øye på ting jeg kan identifisere her, er det som fossilaktige elementer i en større helhet. Det er ikke trilobitter jeg ser, heller ikke dinosaurer, men elementer fra min egen hverdag, som om noen i en fjern framtid har gravd dem fram fra jord og stein for å stille dem ut som interessante fortidsfunn. Det åpner for et spesielt blikk på vår egen tid, som om den tilhører fortiden; for her ligger vår sivilisasjon allerede i en slags ruiner, forseglede i fossilens form.

På ett plan domineres disse avstøpningene av fraværets estetikk. Det er som om Eliasson spør om vi virkelig vil savne denne sivilisasjonen – om den er noe å samle på. Og så føyer hun til en ekstra dimensjon, ved å kople et dobbelt tidsperspektiv til utstillingen, gjennom den britiske 1800-talls paleontologen Mary Anning.

Anning fant dinosaurskjeletter ved sørkysten av England, og hun bidro til å skape våre første klare forestillinger og bilder av førhistorisk liv: Henry De La Beche skildret i en akvarell dinosaurer og deres omgivelser, basert på Annings forskning. Bildet ble mangfoldiggjort gjennom grafiske trykk og bokillustrasjoner, og ett av disse har Eliasson inkorporert som et fossilavtrykk i utstillingen.

Et trykk av trykket, en kopi av en kopi, likevel gjenreist som et

originalt kunstverk av Eliasson, som gjør tidsperspektivet dobbelt ved å vise både til dinosaurforskningen snart 200 år tilbake, og til dinosaurernes egen tid for millioner av år siden.

Evigheten

En rekke kunstnere har arbeidet med avstøpninger av hverdagsgjensstander; Eliasson skiller seg ikke vesentlig ut i materialer og arbeidsmetode. Men ett av elementene som gjør utstillingen hennes mer interessant enn de fleste innen dette feltet, er nettopp dette tidsperspektivet, for-

di det kan få oss til å se vår egen tid og plass på jorden på ny måte. Kanskje er vi ikke så betydningsfulle, likevel, i den store sammenhengen.

Et annet aspekt som hever utstillingens kvalitet er dens andre kunstverk: Hun har malt galleri-

Det åpner for et spesielt blikk på vår egen tid, som om den tilhører fortiden; for her ligger vår sivilisasjon allerede i en slags ruiner

veggene i en mørk rødbrun farge, med svart og rød jernoksid utvunnet av jorden i Nordland, med tittelen «The Vastness of Time Contained in One Colour». Det er som om Eliasson trekker inn naturen og klodens historie i et eneste stor malerisk sveip og plasserer evighetens utstrekning innenfor galleriets lille format.

Det øker naturligvis også både den visuelle og den konseptuelle appellen at fossilskulpturene er montert på svært estetisk tiltalende vis inne i denne evighetens ulmende jernfarge.

Sofie Eliassons «Fossil Beds», akrylbasert kunstig harpiks; og «The Vastness of Time Contained in One Colour», veggmaleri med svart og rødt jernoksid.

 TROND BORGEN